

Covid-19 Pandemi Sürecinde Üniversite Öğrencileri ve Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Bakış Açıkları Üzerine Bir Araştırma

Semra ERPOLAT TAŞABAT¹, Ebru OĞUZ², Gülay Ilona TELSİZ KAYAOĞLU³, Mert ERSEN^{4*}

¹Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İstatistik Bölümü, İstanbul, Türkiye

²Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, İstanbul, Türkiye

³Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Matematik Bölümü, İstanbul, Türkiye

⁴Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstatistik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Özet

Covid-19 salgını ile tüm dünyada sosyal mesafeyi koruyarak salgının üstesinden gelebilmek amacıyla çeşitli zaman dilimlerinde evde kalma tedbiri alınmıştır. Bu durumun başta eğitim olmak üzere iş ve özel yaşam faaliyetlerini sekteye uğratmaması amacıyla uzaktan gerçekleştirilebilmeleri ön plana çıkmıştır. Türkiye'de uzaktan eğitim faaliyetlerine bazı yükseköğretim kurumları tarafından 2014 yılından itibaren kısmen başlanmış olsa da pandemi sürecinde henüz bu alt yapıya sahip olmayan kurumların dahi olduğu gerçeği eğitimin uzaktan gerçekleştirilebilmesini güçleştirmiştir. Alt yapısı olmayan bu kurumlar için hızlı bir şekilde sürece adapte olabilmek çabaları başlamıştır. Bu amaçla çeşitli uzaktan eğitim platformlarından yararlanılmıştır. Çalışma ile fiziki etkileşimlerin mümkün olmayacağı durumlarda kullanılması mecburi olan uzaktan faaliyetlerin özellikle yüksek öğrenimdeki etkileri ele alınmıştır. Bu amaçla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGSÜ) özelinde uzaktan eğitimin üniversite öğrencileri ve akademisyenler tarafından benimsenip benimsenmediği, sistemin kullanımıyla ilgili öz yeterlilikler açısından herhangi bir problem yaşanıp yaşanmadığı, uzaktan eğitimin olumlu ve olumsuz yönlerinin neler olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada geliştirilen anketler sayesinde MSGSÜ öğrenci ve akademisyenlerinin uzaktan eğitim sürecindeki deneyimleri için geliştirilen hipotezler istatistiksel analizler ile değerlendirilmiş ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Genel olarak uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime göre avantaj ve dezavantajları bir kez daha gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Covid-19, Yükseköğretim

Makale Bilgisi

Başvuru:

24/09/2022

Kabul:

09/02/2023

* İletişim e-posta: mert_9034@hotmail.com

A Study on the Perspectives of University Students and Academics towards Distance Education in the Covid-19 Pandemic Process

Abstract

With the Covid-19 epidemic, in order to overcome the epidemic by maintaining social distance all over the world, it has been taken to stay at home in various time periods. It has come to the fore that this situation can be carried out remotely in order not to interrupt business and private life activities, especially education. Although distance education activities have been partially started by some higher education institutions in Turkey since 2014, the fact that there are even institutions that do not have this infrastructure during the pandemic process has made it difficult to conduct education remotely. Efforts to quickly adapt to the process have begun for these institutions, which do not have an infrastructure. For this purpose, various distance education platforms were used. In the study, the effects of distance activities, which are mandatory to be used in situations where physical interactions are not possible, especially in higher education are discussed. For this purpose, it has been determined whether distance education is adopted by university students and academicians in Mimar Sinan Fine Arts University (MSGSU), whether there are any problems in terms of self-efficacy regarding the use of the system, and what are the positive and negative aspects of distance education. Thanks to the questionnaires developed in the study, the hypotheses developed for the experiences of MSGSU students and academicians in the distance education process were evaluated with statistical analyzes and various suggestions were made. In general, the advantages and disadvantages of distance education compared to face-to-face education have been observed once again.

Keywords: Distance Education, Covid-19, Higher Education

1 Giriş

Resmi olarak ilk vakanın 2020 Mart ayında ortaya çıktığı Covid-19 salgını günümüzde de hala etkisini göstermektedir. Salgının etkisinin en az seviyeye düşürülerek yok edilebilmesi için Dünya ülkeleri tarafından hala önemli tedbirler alınmaya devam etmektedir. Salgının başlarında UNESCO tarafından da önerilen evde kalma çağrısı tüm dünya ülkeleri tarafından çeşitli zaman dilimlerinde uygulamaya alınmıştır. Buna bağlı olarak da iş, eğitim ve özel yaşam faaliyetleri uzaktan gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Gerek sosyal mesafeyi korumak gerekse salgının yayılma hızını yavaşlatmak adına tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de eğitime uzaktan devam etme kararı alınmıştır. Böylelikle uzaktan eğitim süreci tüm eğitim birimleri tarafından hayata geçirilmiştir.

Bilgi teknolojisindeki gelişme beraberinde eğitime olan erişimin de kolaylaşmasını sağlamıştır [1]. Uzaktan eğitim bunun en güzel somut örneği olmuştur. Türkiye’de bu gelişme kendini özellikle 2014 yılında göstermeye başlamıştır. Bu yıldan itibaren yükseköğretim kurumlarının büyük çoğunluğunda derslerinin bir kısmı uzaktan eğitim yoluyla yürütülmeye başlanmıştır [2]. Bu sayede pandemi döneminde zaten uzaktan eğitim

faaliyetinde bulunan üniversiteler için çevrimiçi öğrenme modeline geçiş çok zor olmasa da diğer üniversiteler için ise hızlı bir şekilde bu duruma uyum sağlayabilme çabaları başlamıştır. Bu süreç MSGSÜ’de Microsoft Teams platformu ile aşılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmanın iki temel amacı söz konusudur:

Amaç 1: Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimle ders alan MSGSÜ öğrencilerinin uzaktan eğitim sistemine ve karma eğitim sistemine bakış açıları, uzaktan eğitim sistemiyle ilgili öz yeterlikleri ve uzaktan eğitimle yürütülen derslere ilişkin görüşlerinin belirlenmesi [3].

Amaç 2: Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimle ders veren MSGSÜ akademisyenlerinin uzaktan eğitim sistemine ve karma eğitim sistemine bakış açıları, uzaktan eğitim sistemiyle ilgili öz yeterlikleri ve uzaktan eğitimle yürütülen derslere ilişkin görüşlerinin belirlenmesi [3].

Bu çalışma MSGSÜ bünyesindeki tüm öğrenci ve akademisyenleri kapsamakta olup yöntem olarak çevrimiçi hazırlanan anketten ve gerek görülmesi durumunda belirlenen bir örneklem ile yüz yüze görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Anket öğrencilere ve akademisyenlere yönelik olmak üzere iki farklı şekilde hazırlanmıştır. Araştırmanın

amacı doğrultusunda hazırlanan anket formları, literatürdeki çalışmalardan ve çalışma ekibinin deneyim ve uzmanlıklarından yararlanılmıştır.

Öğrenci ve akademisyenlerin kurumsal e-posta adreslerine “Microsoft Forms” vasıtasıyla oluşturulan anket linki gönderilerek anket uygulanmıştır. Öğrencilere ve akademisyenlere yönelik olmak üzere iki türde hazırlanan anketler dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, demografik bilgiler ve uzaktan eğitimle ilgili genel durumların tespitine yönelik sorular; ikinci bölümde, uzaktan eğitimde kullanılan teknoloji, sistem ve uygulamalara ilişkin sorular; üçüncü bölümde, öğrencilerin veya akademisyenlerin öz yeterliliklerine ilişkin sorular ve anketin son bölümünde ise öğrencilerin veya akademisyenlerin uzaktan eğitimle aldıkları veya verdikleri derslere ilişkin düşüncelerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

Bu çalışma ile MSGSÜ öğrencileri ve akademisyenlerin uzaktan eğitime bakış açıları yöneltilen sorularla değerlendirilmeye çalışılmış ayrıca bu eğitimin kendi üniversitemizde yarattığı etkilerin ölçülmesi amaçlanmıştır.

2 Uzaktan eğitim

Bilgi ve iletişim olanaklarına erişimin gittikçe kolaylaştığı günümüzde, öğrenmenin artık sadece fiziksel olarak sınıf ortamında gerçekleşmediği bunun yanı sıra zaman ve mekândan bağımsız olarak esnek öğrenme imkânı sağlayan öğrenme platformları olan çevrimiçi ortamlarda da gerçekleşebileceği açıktır [3, 4, 5].

Çevrimiçi eğitim internet bağlantısı olan ve akıllı olarak tabir edilen herhangi bir cihaz aracılığıyla (bilgisayar, akıllı telefon vb. gibi) uzaktan insanlara beceri ve bilgi öğretme yöntemi olarak tanımlanabilir. Keegan, çevrimiçi öğretimi öğretici ve öğrenen arasında fiziksel mesafenin olduğu bir yöntem olarak tanımlamaktadır [6].

İnternet tabanlı olan uzaktan eğitim Jarvis, tarafından çevrimiçi (eş zamanlı veya senkron) ve çevrimdışı (eş zamansız veya asenkron) olmak üzere iki başlık altında ele alınmıştır [7].

2.1 Çevrimdışı (eş zamansız veya asenkron) eğitimler

İstenildiği zaman erişebilen canlı olmayan eğitimlerdir. Taylor, “eş zamansız öğrenmeyi öğrencilerin istedikleri zamanda ders içeriğine ulaşabilmeleri” olarak tanımlamaktadır [8]. Çevrimdışı eğitimler, bir sunucuya (server)

yüklenmiş tek taraflı ve interaktif olmayan eğitimler olup e-öğrenme kursları, videolar ve kolaylaştırılmış tartışma forumları örneklerinden bazılarıdır.

2.2 Çevrimiçi (eş zamanlı veya senkron) eğitimler

Eğitmen ve eğitime katılanların birbirleriyle etkileşimde bulunduğu eş zamanlı veya canlı (interaktif) eğitimlerdir. Çevrimiçi öğrenme Taylor tarafından aynı zamanda öğrencilerin ve akademisyenlerin birbirleriyle ve dersin sorumlusuyla etkileşimde bulunabilmeleri olarak tanımlanmaktadır [8]. Sanal sınıflar, web seminerleri (webinar) ve çevrimiçi sohbet araçları vb. gibi etkinlikler çevrimiçi eğitimlere örnek olarak verilebilir.

Günümüzde bilişim teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde kökeni 1728 yılında yapılan posta yoluyla uzaktan eğitim uygulamasına dayanan [9] çevrimiçi öğrenme yaşamına hızlı ve etkili bir şekilde dâhil olmuştur.

Çevrimiçi öğrenmenin en önemli avantajı hiç kuşkusuz aynı zamanda her yerde bulunabilmesidir [10, 11]. Çevrimiçi öğrenme öğrenci odaklı olup öğrencilerin kendi kendilerini kontrol ederek öğrenmelerini sınamalarını desteklemektedir [12]. Bu sayede öğrencilerin öğrenmelerini şekillendirecek şekilde davranabilmeleri sağlanmaktadır [13]. Çevrimiçi öğrenme ortamlarındaki amaç öğrenim ve öğretimde niteliği artırarak eğitimde kalite ve sürekliliği sağlamaktır [14].

3 Uzaktan eğitimin avantaj ve dezavantajları

Öğrenenler için uzaktan eğitimin çeşitli faydaları vardır. Bu faydalardan en önemlisi çevrimdışı öğrenmenin zaman ve mekânda bağımsız olarak gerçekleşebilme esnekliğidir. Eş zamanlı yapılan çevrimiçi öğrenmenin en büyük avantajı ise öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci etkileşimine olanak sunmasıdır [1]. Ayrıca öğrencilere grup tartışmalarına katılma imkânı sağlaması ve bu sayede içine kapanık öğrenciler için derse katılımı kolaylaştırması da avantaj olarak belirtilmektedir [8]. Çevrim dışı öğrenme yansıtma ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirebilmekte iken [15], çevrim içi öğrenme ise etkileşim ve katılım sayesinde ders performansında artış sağlayabilmektedir [16]. Bu durum sadece öğrenciler için geçerli olmayıp aynı zamanda akademisyenler için de geçerlidir [17].

Diğer taraftan uzaktan eğitimin çeşitli olumsuz yanları da mevcuttur. Özellikle iletişim ve sosyalleşme ilişkileri açısından yüz yüze eğitime göre oldukça düşük olan uzaktan eğitim, zaman yönetimi, yorumsal ve tartışma gereken konular ile uygulama açısından da oldukça yetersiz olabileceği kaçınılmaz bir gerçektir [18, 19].

Literatürde uzaktan eğitimin bu olumsuzluklarını ifade eden çeşitli görüşler mevcuttur. Bunlardan bazılarını şöyle sıralamak mümkündür: Çevrimiçi öğrenme, öğrencilerin bağımsız öğrenen olmalarını gerektirmektedir [20, 21]. Bu noktada öğreticilerin öğrencilerini desteklemeleri [22] ve öz-düzenlemeli öğrenme yoluyla öğrencilerinin sorumluluk alarak öğrenmelerini sağlamaları olumlu sonuçlar doğuracaktır [23].

4 Pandemi döneminde uzaktan eğitimin önemi

Covid-19 pandemisi ile okulların mecburi uzaktan eğitime geçişleri eğitim sisteminin rutin düzenini de değiştirmiştir. Yüz yüze eğitim yerine bir anda hayatımıza giren uzaktan eğitimde etkileşim oldukça düşük olup öğrencilerin öğrenme sürecindeki sorumlulukları artmıştır. Bu durum öğrencilerin kendi çabalarıyla öğrenmelerini bir zorunluluk haline getirmiştir [3, 4].

Özellikle salgın gibi doğal afetlerin yanı sıra rutin yaşamda hayatı kolaylaştıracak ve insanların eğitim ve iş aktivitelerinin sekmeye uğramasını engelleyecek en büyük araç olan uzaktan bağlantının verimli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için bilimsel çalışmaların artırılması gerekmektedir [3, 4].

5 Metod

Araştırma nicel desenli tarama modelinde tasarlanmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmada ayrıca cinsiyetlere ve sınıflara göre farklılaşma olup olmadığı da incelendiğinden tarama modelinde tasarlanan nedensel karşılaştırma yöntemi de kullanılmıştır [14].

Araştırmanın kitlesi MSGSÜ öğrencileri ve akademisyenleri olup örneği ise hazırlanan anketleri dolduran MSGSÜ öğrencileri ve akademisyenleridir.

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak çalışma ekibi tarafından geliştirilen öğrenci ve akademisyenlere yönelik olmak üzere benzer soruların yer aldığı iki adet anket geliştirilmiştir. Bu anketler sırasıyla "Covid-19 Pandemi Sürecinde MSGSÜ Akademisyenlerinin Uzaktan Eğitime

Bakışı" ve "Covid-19 Pandemi Sürecinde MSGSÜ Akademisyenlerinin Uzaktan Eğitime Bakışı" isimleri verilmiştir.

Anketlerde yer alan sırasıyla toplam 23 ve 21 soru literatür araştırması sonucunda elde edilen bilgiler ve çalışma ekibinin deneyimleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Geliştirilen anketlerdeki soruların açıklığı ve uygunluğu istatistiki açıdan değerlendirildikten sonra anketlere son şekilleri verilmiştir. Etik kurul onayı da alındıktan sonra anketler Microsoft Forms kullanılarak dijital ortama aktarılıp tüm öğrenci ve akademisyenlere e-posta yoluyla iletilmiştir.

6 Bulgular

Araştırma 2 bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öğrencilerden, ikinci bölümde ise akademisyenlerden toplanan yanıtlara göre analizler ve değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir. Anketler aşağıda sıralanan temel bölümlerden oluşturulmuştur:

1. Demografik bilgiler ve uzaktan eğitimle ilgili genel durumların tespiti
2. Uzaktan eğitimde kullanılan teknoloji, sistem ve uygulamalar
3. Akademisyenlerin veya öğrencilerin öz yeterlilikleri
4. Derslere ilişkin düşünceleri belirleme

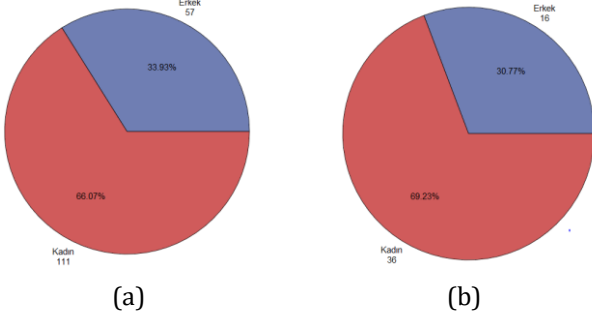
Araştırmaya 168 öğrenci, 52 akademisyen katılmıştır. Demografik bilgileri sorgulayan sorular ile katılımcılardan uzaktan eğitimle yüz yüze eğitimi karşılaştırmalarının istendiği açık uçlu son soru dışındaki sorular likert tipi ve çoklu seçenek şeklindedir.

Son sorunun açık uçlu hazırlanmasındaki amaç hem öğrencilerin hem de akademisyenlerin iki eğitim tipini karşılaştırmak istediklerinde anketlerde yer alan sorular dışında eklemek isteyecekleri önemli hususları kolayca belirtebilmelerini sağlamak olmuştur. Analizlerde bu soruya verilen cevaplar bölümlere göre ele alınarak listelenmiş ve her bölüm için değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir.

Analizlerde frekans, yüzdelik, grafik, çapraz tablolar, ki-kare analizi, parametrik olmayan testler ($n < 30$ olduğu için), korelasyon analizi ve metin analizi yöntemleri kullanılmıştır.

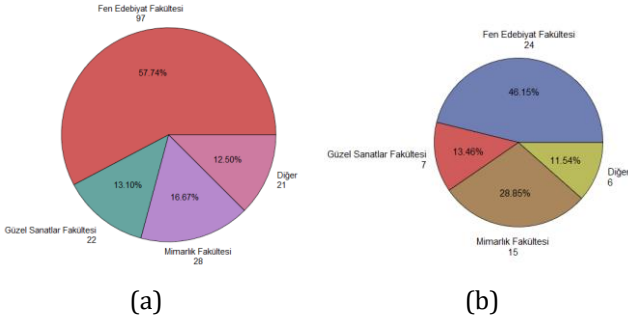
Araştırmanın sınırlılıkları: Araştırma tüm MSGSÜ öğrencileri ve akademisyenlerini kapsamakta olmasına rağmen kurumsal e-maillere gönderilen linkler aracılığıyla çevrimiçi olarak

doldurulması istenen anketlere sadece 168 öğrenci ve 52 akademisyen katılmıştır.

Şekil 1. Ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin cinsiyete göre pasta grafikleri: (a) Öğrenciler; (b) Akademisyenler

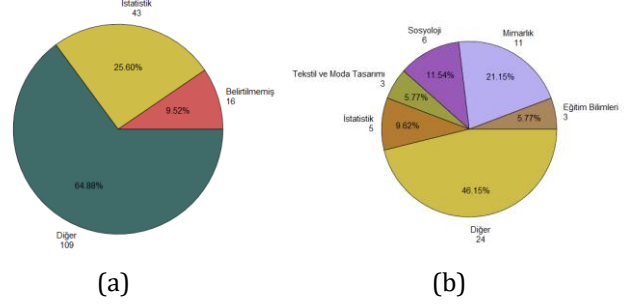
Şekil 1’de ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin cinsiyete göre pasta grafikleri verilmiştir. Şekil 1 (a)’da öğrenciler için elde edilen pasta grafiği incelendiğinde ankete katılan 168 öğrenciden %66.1’inin (111 tanesinin) kadın olduğu, %33.9’unun (57 kişinin) ise erkek olduğu görülmüştür. Şekil 1 (b)’de akademisyenler için elde edilen pasta grafiği incelendiğinde ise ankete katılan 52 akademisyenden %69.2’sinin (36 tanesinin) kadın olduğu, %30,8’inin (16 kişinin) ise erkek olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 2. Ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin fakülte/konservatuar/enstitü ve yüksekokula göre pasta grafikleri: (a) Öğrenciler; (b) Akademisyenler

Şekil 2’de ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin fakülte/konservatuar/enstitü ve yüksekokula göre pasta grafikleri verilmiştir. Şekil 2 (a)’da öğrenciler için elde edilen pasta grafiği incelendiğinde %57.7 (97 öğrenci) ile en çok Fen Edebiyat Fakültesinden ankete katılım sağlandığı, onu %16.7 (28 öğrenci) ile Mimarlık Fakültesinden ankete katılan öğrencilerin takip ettikleri gözlemlenmiştir. Şekil 2 (b)’de akademisyenler için elde edilen pasta grafiği incelendiğinde ise %46.2 (24 akademisyen) ile en çok Fen Edebiyat

Fakültesinden ankete katılım sağlandığı, onu %28.8 (15 akademisyen) ile Mimarlık Fakültesinden ankete katılan akademisyenlerin takip ettikleri bulunmuştur.

Şekil 3. Ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin bölüme göre pasta grafikleri: (a) Öğrenciler; (b) Akademisyenler

Şekil 3’te ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin bölüme göre pasta grafikleri verilmiştir. Şekil 3 (a)’da öğrenciler için elde edilen pasta grafiği incelendiğinde en çok istatistik bölümünden öğrencinin ankete katıldığı, onu %9,5 (16 öğrenci) ile bölümü belirtilmemiş (FBE ve SBE kayıtlı yüksek lisans ve doktora öğrencileri) öğrencilerin izlediği görülmüştür. Şekil 3 (b)’de akademisyenler için elde edilen pasta grafiği incelendiğinde ise en çok Mimarlık bölümünden akademisyenin ankete katıldığı, onu %11.5 (6 akademisyen) ile sosyoloji bölümünden ankete katılan akademisyenlerin izlediği sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin diğer sorulara verdikleri yanıtları incelemeye devam ettiğimizde;

- Üniversitedeki kaçınıcı sınıfında olma durumlarına göre incelendiğinde %34.5 (58 öğrenci) ile en fazla 3.sınıfta olan öğrencilerin olduğu onu %25.6 (43 öğrenci) ile 4.sınıfta olan öğrencilerin izlediği
- “İnternete erişimi nerede sağlıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde %66.1’inin (111 kişinin) sadece ev şıkkını seçtiği, onu %8.9 (15 kişi) ile ev ve diğer seçeneğini işaretleyenlerin takip ettiği
- İnternet kotalarına verdikleri yanıtları incelediğimizde %56’sının (94 öğrenci) 10 üstü GB seçeneğini işaretlediği onu %26.2 (44 öğrenci) ile kota sorunu olmayan öğrencilerin takip ettiği

- “İnternete bağlanmak için en çok hangi cihazı kullanıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde %47’sinin (79 öğrencinin) cep telefonu ve dizüstü bilgisayarı birlikte kullandığı onu %20.2 (34 öğrenci) ile sadece dizüstü bilgisayar kullanan öğrencilerin izlediği
- İnternete bağlanmak için kullandıkları cihazların kendilerine ait olup olmadığını incelediğimizde %94.6’sının (159 öğrencinin) internete bağlanmak için kendi cihazlarını kullandığı %5.4’ünün (9 öğrencinin) ise kendi cihazlarını kullanmadıkları
- Dersleri takip ederken kullandıkları cihazla ilgili sorun yaşayıp yaşamadıkları ile ilgili soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %61.3’ünün (103 öğrencinin) herhangi bir sorun yaşamadığı, %38.7’sinin (65 öğrencinin) ise sorun yaşadığı
- Evlerinde kullandıkları interneti ders veya iş için kullanan aile bireylerinin olup olmadığını araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %70.2’sinin (118 öğrencinin) evet yanıtını verdiği, %29.8’inin (50 öğrencinin) ise hayır yanıtını verdikleri
- Daha önce hiç uzaktan eğitim alıp almadığını araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %67.9’unun (114 öğrencinin) daha önce uzaktan eğitim aldığı %32.1 (54 öğrencinin) ise daha önce uzaktan eğitim almadığı
- Derslere bağlanırken en çok hangi sorunu yaşadınız? sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde en çok yanıt alan seçeneğin %28.6 ile (48 öğrenciyle) bağlantı hatası ve ses kesintisini birlikte yaşamak olduğu, onu %26.8 ile (45 öğrenciyle) herhangi bir sorun yok seçeneğinin takip ettiği
- Uzaktan eğitim derslerinin nasıl işlendiğini araştırmak için verdikleri yanıtları incelediğimizde %73.8’inin (124 öğrencinin) çevrimiçi olarak yanıtını verdiği onu %25.6 ile (43 öğrenciyle) her ikisi de (hem çevrim içi hem çevrim dışı) yanıtını veren öğrencilerin izlediği
- Çevrim içi derslerin saatleri derslere katılımları için uygun olup olmadığını araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %55.4’ünün (93 öğrencinin) evet dediği onu %38.7 ile (65 öğrenciyle) kısmen yanıtını veren öğrencilerin izlediği
- Derslere katılım sağlayamadığında ders kayıtlarına ulaşma imkanlarının olup olmadığını araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %72.6’sının (122 öğrencinin) bu soruya hayır yanıtını verdiği, %27.4’ünün (46 öğrencinin) ise evet yanıtını verdiği
- Ders materyallerinin akademisyenler tarafından sisteme yüklenip yüklenmediğinin araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %74.4’ünün (125 öğrencinin) bu soruya evet yanıtını verdiği %25.6’sının (43 öğrencinin) ise hayır yanıtını verdiği
- Dersler ve ödevlerle ilgili kaynaklara erişimlerinde sorun yaşayıp yaşamadıklarının araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %64.9’unun (109 öğrencinin) bir sorun yaşamadığını %35.1’inin (59 öğrencinin) ise sorun yaşadığı
- Dersleri düzenli olarak takip edip etmediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %45.2’sinin (76 öğrencinin) bu soruya evet yanıtı verdikleri onu %44.6 (75 öğrenci) ile kısmen yanıtını veren öğrencilerin izlediği
- Uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığını araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %33.9’unun (57 öğrencinin) bu soruya hayır yanıtını verdiği, %33.3’ünün (56 öğrencinin) bu soruya evet yanıtını verdiği, %32.7’sinin (55 öğrencinin) ise kısmen yanıtını verdiği
- Derslerin uzakta verilmesi motivasyonlarını nasıl etkilediğini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %48.2’sinin (81 öğrencinin) olumsuz, %36.3’ünün (61 öğrencinin) olumlu ve %15.5’inin (26 öğrencinin) etkilemez yanıtını verdiği

- Uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %38.1'inin (64 öğrencinin) evet, %36.3'ünün (61 öğrencinin) hayır, %25.6'sının (43 öğrencinin) ise kısmen yanıtını verdiği
- Bundan sonra uzaktan yoluyla eğitim almak isteyip istemediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde öğrencilerin %50'sinin (84 tanesi) bu soruya evet, %50'sinin (84 tanesi) ise hayır yanıtı verdikleri bulunmuştur.

Akademisyenlerin diğer sorulara verdikleri yanıtları incelemeye devam ettiğimizde;

- "İnternete erişimi nerede sağlıyorsunuz?" sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde %69.2'sinin (36 kişinin) sadece ev şikkını seçtiği, onu % 17.3 (9 kişi) ile ev ve okul seçeneğini işaretleyenlerin takip ettiği
- İnternet kotalarına verdikleri yanıtları incelediğimizde %73.1'inin (38 akademisyen) 10 üstü GB seçeneğini işaretlediği onu %17.3 (9 akademisyen) ile kota sorunu olmayan akademisyenlerin takip ettiği
- "İnternete bağlanmak için en çok hangi cihazı kullanıyorsunuz?" sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde %30.8'inin (16 akademisyenin) cep telefonu ve dizüstü bilgisayarı birlikte kullandığı onu %21.2 (11 akademisyen) ile cep telefonu, dizüstü bilgisayar ve tableti birlikte kullanan akademisyenlerin izlediği
- İnternete bağlanmak için kullandıkları cihazların kendilerine ait olup olmadığını incelediğimizde %90.4'ünün (47 akademisyenin) internete bağlanmak için kendi cihazlarını kullandığı %9.6'sının (5 akademisyenin) ise kendi cihazlarını kullanmadıkları
- Dersleri verirken kullandıkları cihazla ilgili sorun yaşayıp yaşamadıkları ile ilgili soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %67.3'ünün (35

akademisyenin) herhangi bir sorun yaşamadığı, %32.7'sinin (17 akademisyenin) ise sorun yaşadığı

- Evlerinde kullandıkları interneti ders veya iş için kullanan aile bireylerinin olup olmadığını araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %76.9'unun (40 akademisyenin) evet yanıtını verdiği, %23.1'inin (12 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdikleri
- Daha önce hiç uzaktan eğitim verip vermediklerini araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %71.2'sinin (37 akademisyenin) daha önce hiç uzaktan eğitimle ders vermediği, %28.8'inin (15 akademisyenin) ise daha önce uzaktan eğitimle ders verdiği
- "Derslere bağlanırken en çok hangi sorunu yaşadınız?" sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde en çok yanıt alan seçeneğin %32.7 ile (17 akademisyen) herhangi bir sorun yok şikkını işaretleyen akademisyenlerin olduğu, onu eşit olarak %21.2 ile (11 akademisyenle) sadece bağlantı hatası yaşayan ve bağlantı hatası ile ses kesintisini birlikte yaşayan akademisyenlerin takip ettiği
- Uzaktan eğitim derslerinin nasıl işlendiğini araştırmak için verdikleri yanıtları incelediğimizde %69.2'sinin (36 akademisyenin) çevrimiçi olarak yanıtını verdiği onu %30.8 ile (16 akademisyenle) her ikisi de (hem çevrim içi hem çevrim dışı) yanıtını veren akademisyenlerin izlediği
- Ders kayıtlarına ulaşımın öğrenciler tarafından sağlanıp sağlanmadığının araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %71.2'sinin (37 akademisyenin) bu soruya evet yanıtını verdiği, %28.8'inin (15 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdiği
- Ödev veya projelerin öğrenciler tarafından sisteme yüklenip yüklenmediğinin araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları

incelediğimizde %94.2'sinin (49 akademisyenin) bu soruya evet yanıtını verdiği %5.8'inin (3 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdiği

- Dersler ve ödevlerle ilgili kaynakları sisteme yüklemeye sorun yaşamadığının araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %92.3'ünün (48 akademisyenin) bu soruya hayır yanıtını verdiği, %7.7'sinin (4 akademisyenin) ise evet yanıtını verdiği
- Dersleri düzenli olarak işleyip işleyemediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %96.2'sinin (50 akademisyenin) bu soruya evet yanıtı verdikleri %3.8'inin (2 akademisyenin) ise kısmen yanıtını verdikleri
- Uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığını araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %71.2'sinin (37 akademisyenin) bu soruya kısmen yanıtını verdiği, %19.2'sinin (10 akademisyenin) bu soruya evet yanıtını verdiği, %9.6'sının (5 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdiği
- Derslerin uzakta verilmesi motivasyonlarını nasıl etkilediğini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %42.3'ünün (22 akademisyenin) olumsuz, %42.3'ünün (22 akademisyenin) etkilemez ve %15.4'ünün (8 akademisyenin) ise olumlu yanıtını verdiği
- Uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %51.9'unun (27 akademisyenin) evet, %38.5'inin (20 akademisyenin) kısmen ve %9.6'sının (5 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdiği
- Bundan sonra uzaktan yoluyla eğitim yoluyla ders vermek isteyip istemediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı

incelediğimizde akademisyenlerin %53.8'i (28 tanesi) bu soruya evet, %46.2'si (24 tanesi) ise hayır yanıtı verdikleri gözlemlenmiştir.

6.1 Metin analizi açık uçlu soru

Uzaktan eğitimle yüz yüze eğitimi karşılaştırdığınızda neler eklemek istersiniz? sorusuna araştırmaya katılan öğrencilerin cevapları bölüme göre aşağıda verilmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu çevrimiçi eğitim hakkında olumsuz görüş belirtmişlerdir ve sınavların yüz yüze yapılmasını eleştirmişlerdir.

6.2 Uzaktan eğitimle ilgili görüşler

Bu bölümde uzaktan eğitimle ilgili öğrenci ve akademisyenlerin görüşlerine bölümlere göre yer verilmiştir.

6.2.1 Uzaktan eğitimle ilgili öğrenci görüşleri

Uzaktan eğitimi destekleyen bazı öğrencilerin görüşleri; toplu taşımayı kullanmama, zaman kaybını önleme ve hastalık riskini azaltma şeklindedir. Çevrimiçi eğitim olacaksa internetin ve dizüstü bilgisayar gibi materyallerin durumu olmayan öğrencilere ücretsiz verilmesi gerektiğini söylemişlerdir. Çevrimiçi eğitim isteyen başka bir öğrenci artan Covid-19 vakalarından ötürü çevrimiçi eğitimin devam etmesini talep etmektedir.

Uzaktan eğitimi destekleyen bir öğrenci; uzaktan eğitimle paylaşılan makaleler sayesinde artık internet üzerinden kaynak taramayı biliyorum diyerek uzaktan eğitimin böyle bir faydası olduğunu da eklemiştir (Arkeoloji bölümü). Çevrimiçi eğitimin sosyalleşme dışında bir negatif yönünü görmediğini anlatmıştır. Ayrıca çevrimiçi eğitimin ödev, makale yazma ve sunum hazırlama gibi bilgi geliştirici yanları olduğunu savunmuştur (Felsefe bölümü).

Çevrimiçi eğitimi ulaşım, zaman kaybı ve bütçe gibi nedenlerden dolayı yüz yüze eğitime göre daha yararlı bulmaktadır (Felsefe bölümü).

Fotoğraf bölümü öğrencilerden ikisi uzaktan eğitimi zaman ve rahatlık nedeniyle desteklemektedir. Ancak bir öğrenci uzaktan eğitimde konsantrasyon kaybı yaşadığını ve verim alamadığını ifade etmiştir.

Uzaktan eğitimi savunan öğrenciler zaman kaybı ve sağlık gibi nedenlerden dolayı uzaktan eğitim istediklerini belirtmişlerdir. Bu görüşü bir öğrenci "uzaktan eğitim sayesinde daha fazla kendime ve

diğer işlerime vakit ayırabiliyorum” şeklinde desteklemiştir. Uzaktan eğitimi tercih eden öğrenciler bu derslerin sınavlarının da çevrimiçi olmasını ve derslerin düzenli olarak sisteme kaydedilmesini istemişlerdir (İstatistik bölümü).

Matematik bölümünde okuyan öğrenciler genel olarak çevrimiçi eğitimi sağlık ve zaman kaybı nedeniyle desteklemektedir. Ayrıca bu bölümde okuyan öğrenciler çevrimiçi yapılan derslerin sınavlarının da çevrimiçi olmasını istemektedir.

Sanat Tarihi bölümü öğrencileri genel olarak uzaktan eğitimi daha faydalı bulmaktadır. Ancak uzaktan eğitimle yapılan derslerin sınavlarının da çevrimiçi olmasını ve derslerin sisteme kaydedilmesini talep etmektedirler.

Şehir ve Bölge Planlama bölümünden ankete katılan öğrenci ders kayıtlarının sisteme yüklenmesi koşuluyla çevrimiçi eğitimi daha verimli bulmaktadır.

6.2.2 Uzaktan eğitimle ilgili akademisyen görüşleri

İstatistik bölümünden ankete katılan akademisyenler uzaktan eğitimi daha verimli bulmaktadır. Özellikle bilgisayar tabanlı derslerin fakültenin teknolojik eksiklikleri nedeniyle çevrimiçi verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca çevrimiçi eğitimin zaman ve mekân tasarrufu sağladığını düşünmektedirler.

Ayrıca başka bir akademisyen uygulama dersleri dışında belli derslerde ve jürilerde (özellikle il dışı ve ülke dışı uzman kaynaklarından pratik bir şekilde yararlanmak adına) uzaktan eğitimin faydalı olacağını düşünmektedir.

Mimari restorasyon ve müzikoloji bölümlerinden iki akademisyen uzaktan eğitimde öğrencilerin kameralarını açmamasının motivasyonu düşürdüğünü düşünmektedir.

6.3 Yüz yüze eğitimle ilgili görüşler

Bu bölümde yüz yüze eğitimle ilgili öğrenci ve akademisyenlerin görüşlerine bölümlere göre yer verilmiştir.

6.3.1 Yüz yüze eğitimle ilgili öğrenci görüşleri

Yapılan araştırmaya göre öğretimin uzaktan eğitimle yapılması öğrencilerin motivasyonlarını %48 oranında olumsuz etkilemektedir. Bu bulgu Morgan ve Tam [24] tarafından da desteklenmektedir. Araştırmaya katılan öğrenciler, uzaktan eğitim sürecinin kendilerinde motivasyon,

heyecan ve zaman kaybına neden olduğunu belirtmişlerdir.

Yüz yüze eğitimi destekleyen bir öğrenci; çevrimiçi eğitimde motivasyonunun düştüğünü ve mesleki olarak kendini yeterli olarak geliştiremediğini iletmiştir. Bir diğer yüz yüze eğitim isteyen öğrenci ise internetin paralı olması, bilgisayar gibi cihazlara ise her öğrencinin sahip olmaması nedeniyle karşı çıktığını ifade etmiştir (Endüstriyel Tasarım)

Fizik bölümünden iki öğrenci; uzaktan eğitimin motivasyonlarını olumsuz etkilediğini bundan dolayı yüz yüze eğitim istediklerini belirtirken, bir öğrenci ise Covid-19’dan dolayı çevrimiçi eğitime devam edilmesini istemektedir.

Yüz yüze eğitimi isteyen öğrenciler uzaktan eğitimin motivasyonlarını olumsuz etkilediğini anlatmışlardır. Bunu belirten bir öğrenci “Yüz yüze eğitimin öğrenci motivasyonu, sosyalliği, hocalarla olan iletişimi, derslere olan ilgiyi olumlu etkilediğini, uygulamalı derslere katılım için daha yararlı ve verimli olduğunu düşünüyorum.” ifadesini kullanmıştır. Diğer bir öğrenci ise çarpıcı bir şekilde uzaktan eğitim = 0 verim (İstatistik bölümü) görüşünü belirtmiştir.

Müzikoloji bölümünden ankete katılan öğrenci uzaktan eğitimi verimsiz bulmaktadır.

Sanat Eserleri Konservasyonu ve Restorasyonu bölümünden ankete katılan bir öğrenci uzaktan eğitimle hiç verim alamadığını ve derslerin sürekli ertelendiğini ifade etmiştir. Ayrıca bir diğer öğrenci ise sabit ders programları talep etmektedir.

Sinema Televizyon bölümünden ankete katılan öğrenciler uzaktan eğitimi, zaman ve mekân açısından olumlu etkisi ve ders kayıtlarının defalarca izlenebilmesi nedeniyle daha faydalı bulmaktadır. Ancak çevrimiçi eğitimde atölye derslerinin tam olarak faydalı olmadığını düşünmektedirler.

Sosyoloji bölümünden ankete katılan öğrenciler uzaktan eğitimin etkisiz bir öğrenme şekli olduğunu ve motivasyonlarını olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir.

Türk dili ve Edebiyatı bölümünden ankete katılan bir öğrenci Covid-19’un bahane edilerek uzaktan eğitim yapılmasını, bu eğitimin verimsiz olması nedeniyle önemli düzeyde eleştirmiştir. Ancak ankete katılan diğer bölüm öğrencisi ise uzaktan

eğitimi, dönem değerlendirmelerinin de çevrimiçi olması koşuluyla daha verimli bulmaktadır.

6.3.2 Yüz yüze eğitimle akademisyen görüşleri

Felsefe bölümünden ankete katılan akademisyen yüz yüze eğitimin daha verimli olduğunu ve özel durumlar haricinde yüz yüze eğitimin tercih edilmesini savunmuştur.

Giyim üretim teknolojisi bölümünden ankete katılan bir akademisyen atölye derslerinin verimlilik açısından mutlaka yüz yüze olmasını belirtmiştir.

İç mimarlık bölümünden ankete katılan akademisyen öğrenci dikkat dağınıklığı yaşıyorsa uzaktan eğitimin verimli olmadığını düşünmektedir.

Resim bölümünden ankete katılan akademisyen, uygulamalı derslerin uzaktan eğitimle verilmesinin performansı düşürdüğünü düşünmektedir.

Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden ankete katılan akademisyen uzaktan eğitimin alternatif bir eğitim modeli olamayacağını ifade etmiştir.

Sahne sanatları bölümünün için ankete katılan akademisyen, bu bölüm için uzaktan eğitimin sadece geçici bir çözüm olduğunu belirtmiştir.

Batı Dilleri ve Edebiyatı bölümünden ankete katılan akademisyen pandemi döneminden sonra bu bölümde derslerin yüz yüze verilmesinin öğrenciler açısından daha verimli olacağını belirtmiştir.

Eğitim bilimleri bölümünden ankete katılan bir akademisyen çevrimiçi eğitimin çok faydalı bir öğrenme yöntemi olmadığını düşünmektedir. Diğer akademisyen ise uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin alternatifi olmamasına rağmen önemli avantajları olduğunu belirtmiştir.

Tekstil ve moda tasarımı bölümü akademisyenleri tasarım alanının uygulama esaslı bir bölüm olmasından dolayı uzaktan eğitimin faydalı olmadığını düşünmektedir.

Temel Eğitim bölümünden ankete katılan akademisyen uygulamalı derslerin mutlaka yüz yüze verilmesi gerektiğini düşünmektedir.

6.4 Karma eğitimle ilgili görüşler

Bu bölümde karma eğitimle ilgili öğrenci ve akademisyenlerin görüşlerine bölümlere göre yer verilmiştir.

6.4.1 Karma eğitimle ilgili öğrenci görüşleri

Grafik Tasarımı bölümü öğrencileri genel olarak teorik derslerin çevrimiçi, uygulamalı derslerin ise yüz yüze verilebileceğini iletmişlerdir. Ancak karma eğitim modelinde ders saatlerinin planlı bir şekilde ayarlanmasını talep etmektedirler. Üniversiteye uzak öğrencilerin karma eğitimde teorik dersi çevrimiçi aldıktan sonra uygulamalı ders için üniversiteye yetişemediklerini ifade etmişlerdir.

İç Mimarlık bölümü öğrencileri genel olarak teorik derslerin çevrimiçi uygulamalı derslerin ise yüz yüze verilmesi gerektiğini talep etmişlerdir. Uzaktan eğitim derslerinde hocaların dersleri kaydetmesini ve bu sınavların çevrimiçi yapılmasını talep etmişlerdir. Ayrıca çevrimiçi eğitimde hocaların soru sormak gibi uygulamalar yapmasının öğrencilerde strese sebep olduğunu belirtmişlerdir. Yüz yüze eğitimde sınıf ortamı nedeniyle motivasyonu düşüren sebeplerin olmadığını anlatmışlardır.

Mimari Restorasyon bölümünden ankete katılan öğrenci uygulamalı derslerin yüz yüze, teorik derslerin ise çevrimiçi olmasını talep etmektedir.

Mimarlık bölümünden ankete katılan bir öğrenci yüz yüze eğitimin öğrenciyi daha motive ettiğini savunurken diğer iki öğrenci uzaktan eğitime daha sıcak bakmaktadır. Uzaktan eğitimi destekleyen öğrenciler sözel derslerin çevrimiçi uygulamalı derslerin ise yüz yüze verilebileceğini ifade etmişlerdir.

Müzik bölümünden ankete katılan öğrenci alan derslerinin (piyano, oda müziği vb) mutlaka yüz yüze verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Diğer derslerin ise uzaktan verilmesini daha yararlı bulmaktadır.

Sahne Sanatları bölümünden ankete katılan öğrenci teorik derslerin çevrimiçi olarak daha verimli geçtiğini belirtmiştir.

Seramik ve Cam bölümünde okuyan öğrenciler uygulamalı derslerin mutlaka yüz yüze verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Bir öğrenci bu görüşünü “mezun olduğumda okuldan verim alamadan mezun olmak istemiyorum. Bu duruma getirilecek çözüm bir şekilde okul atölyelerinde çalışabilecek yolu sağlamak olmalıdır çünkü kullandığımız bir sürü büyük makineler, aletler eve tedarik edilemez” şeklinde desteklemiştir. Diğer öğrenci ise, teorik derslerin çevrimiçi verilmesinde bir sakınca görmemektedirler.

Tarih bölümünden ankete katılan bir öğrenci MSGSÜ'nin iki sistemde de başarısız olduğunu ifade etmiştir. Uzaktan eğitimde, derslerin kaydının yapılmaması nedeniyle kaçırdığı dersleri takip edemediğini belirtmiş, sınavlarda ise hocaların öğrencilere kopya gibi nedenlerden dolayı az süre verdiğini söylemiştir. Ancak yüz yüze eğitimde de derslerin iptal olacağı zamanları önceden öğrenememesi gibi nedenlerden ötürü eleştirmektedir. Bununla birlikte sistemdeki aksaklıkların giderilmesi ile Covid-19 ve bir işte çalışması sebebiyle çevrimiçi eğitime daha sıcak bakmaktadır. Diğer ankete katılan öğrenci ise flip learning eğitim sisteminin faydalarını anlatmış ve okulun bu eğitim sistemine geçmesi konusunda öneride bulunmuştur. Ayrıca hocaların çevrimiçi eğitimde ders saatlerine sadık kalmalarını talep etmektedir.

Yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilerden bazıları çevrimiçi eğitimi, bazıları ise yüz yüze eğitimi daha faydalı bulmaktadır. Uzaktan eğitime karşı olanlar motivasyonlarının olumsuz etkilendiğini ve bu eğitimin dikkat dağınıklığına sebep olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerden biri iki eğitim sisteminin de kendine göre avantaj ve dezavantajları olması sebebiyle bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla ders almak ister miydiniz? sorusuna kararsız ya da nötr seçeneğinin eklenebileceğini ifade etmiştir. Ayrıca uzaktan eğitimi faydalı bulan bazı öğrenciler teorik derslerin çevrimiçi uygulamalı derslerin ise yüz yüze daha verimli olduğunu düşünmektedir.

6.4.2 Karma eğitimle ilgili akademisyen görüşleri

Endüstriyel Tasarım bölümünden ankete katılan akademisyen hibrit sistemin nasıl olması gerektiği ile ilgili bir çalışma yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Grafik Tasarımı bölümünden ankete katılan akademisyen derslerin ağırlıklı olarak yüz yüze yapılabilirliği, ancak ders malzemelerinin ve derslerin video kayıtlarının, öğrencilerin ve hatta öğrenci olmayanların izlemesine açık, dersin belli bölümlerinin, egzersizlerinin internetten takip edilebildiği zenginleştirilmiş bir kurguyu desteklediğini ifade etmiştir.

Mimarlık bölümünden ankete katılan akademisyenler genel olarak uygulamalı derslerin yüz yüze teorik derslerin ise çevrimiçi olmasını ifade etmişlerdir. İki yöntemde kendisine göre avantaj ve dezavantajları olduğunu bundan sonra

uzaktan eğitim yoluyla eğitim vermek ister miydiniz? sorusuna bu nedenle kısmen seçeneği eklenebileceğini düşünmektedirler. Yine lisansüstü eğitimde uzaktan eğitim faydalı olurken lisans eğitiminde faydalı olmadığını belirtmişlerdir. Uzaktan eğitimin öğrencilerin motivasyonunu olumsuz etkilediğini savunmaktadırlar.

Müzik bölümünden ankete katılan akademisyen uzaktan eğitimin oldukça verimli geçtiğini ancak pandemi dışında da Çalgı ve Oda müziği gibi derslerin yüz yüze yapılması gerektiğini düşünmektedir.

Sosyoloji bölümü akademisyenleri genellikle yüz yüze eğitimi daha verimli bulduklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte bir akademisyen dönem içinde bazı haftaların öğrencilerin ve öğretmenlerin ortak kararları sonucunda uzaktan verilebileceğini düşünmektedir. Ayrıca yüz yüze eğitimi destekleyen bazı akademisyenler de çalışan öğrenciler için çevrimiçi eğitimin önemli olduğunu düşünmektedirler.

Sanat tarihi bölümünden ankete katılan bir akademisyen yüz yüze eğitimin daha verimli olduğunu çeşitli gerekçelerle açıklayarak savunmuştur. Sadece sayıca az öğrencinin seçtiği derslerin çevrim içi olabileceğini düşünmektedir. Ankete katılan diğer akademisyen ise danışman hocalar için çevrimiçi eğitimin daha etkili olduğunu düşünmektedir.

6.5 İstatistiksel analizler

Aşağıda sıralanan sorular için çeşitli istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir.

1. Daha önce hiç uzaktan eğitim aldınız/verdiniz mi? (S1)
2. Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir? (S2)
3. Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler? (S3)
4. Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz? (S4)
5. Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?" (S5)

6.5.1 Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre soruların analizi

Yukarıda sıralanan soruların öğrenci ve akademisyenler açısından farklılık yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla parametrik olmayan bağımsız grup karşılaştırmasında kullanılan Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Mann Whitney-U testi normal dağılım özelliği göstermeyen bir dağılımda iki bağımsız grup ortalamalarını karşılaştırmak amacıyla kullanılan parametrik olmayan bir yöntemdir. Elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Mann-Whitney U	2664,000	2835,000	2849,000	4266,500	4200,000
Wilcoxon W	16860,000	17031,000	17045,000	5644,500	5578,000
Z	-4,980	-4,080	-4,093	-,270	-,484
p (iki yönlü)	,000	,000	,000	,787	,629

Tablo 1’de, 168 öğrenci ve 52 akademisyenin yukarıda sıralanan sorulara verdiği cevaplar arasında farklılık olup olmadığını test etmek amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonucunda “Daha önce hiç uzaktan eğitim aldınız/verdiniz mi?” (S1), “Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?” (S2) ve “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) soruları için $p=0,00<0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri red edilerek öğrenciler ve akademisyenlerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olduğu öte yandan “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” (S4) ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) soruları için ise sırasıyla $p=0,787>0,05$ ve $p=0,629>0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek öğrenciler ve akademisyenlerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında ise farklılık olmadığı %95 güvenilirlikle söylenebilir.

6.5.2 Cinsiyet ayrımına göre soruların analizi

Yukarıda sıralanan soruların cinsiyete göre farklılık yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla parametrik olmayan bağımsız grup karşılaştırmasında kullanılan t testi olan Mann Whitney-U testi kullanılmıştır. Mann Whitney-U testi normal dağılım özelliği göstermeyen bir dağılımda iki bağımsız grup ortalamalarını karşılaştırmak amacıyla kullanılan parametrik

olmayan bir yöntemdir. Elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

6.5.2.1 Öğrenciler için cinsiyet ayrımına göre soruların analizi

57 Erkek, 111 Kadın öğrenci için gerçekleştirilen test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 2. Öğrenciler için cinsiyet ayrımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Mann-Whitney U	2884,500	3144,000	2962,500	3063,000	2869,500
Wilcoxon W	4537,500	9360,000	9178,500	4716,000	9085,500
Z	-1,155	-,069	-,736	-,359	-1,137
p (iki yönlü)	,248	,945	,462	,720	,255

Tablo 2’de, tüm sorular için $p>0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek kadın ile erkek öğrencilerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenilirlikle söylenebilir.

6.5.2.2 Akademisyenler için cinsiyet ayrımına göre soruların analizi

16 Erkek 36 Kadın öğretim üyesi için gerçekleştirilen test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 3. Akademisyenler için cinsiyet ayrımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Mann-Whitney U	252,000	231,000	248,000	212,000	252,000
Wilcoxon W	388,000	367,000	384,000	878,000	388,000
Z	-,909	-1,422	-,863	-1,682	-,826
p (iki yönlü)	,363	,155	,388	,093	,409

Tablo 3’te, tüm sorular için $p>0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek kadın ile erkek akademisyenlerin bu sorular için verdikleri

cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenilirlikle söylenebilir.

6.5.3 Fakülte ayırımına göre soruların analizi

Yukarıda sıralanan soruların fakülte ayırımına göre farklılık yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen gruplarda 3 veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasında farklılığın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılan bir tekniktir.

6.5.3.1 Öğrenciler için fakülte ayırımına göre soruların analizi

Tablo 4. Öğrenciler için fakülte ayırımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Ki-Kare	2,510	8,068	7,093	12,598	3,640
Sd	6	6	6	6	6
p	,867	,233	,312	,050	,725

Tablo 4'te, "Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?" (S4) sorusu dışında diğer sorular için $p > 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek fakülteye göre öğrencilerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenilirlikle söylenebilir.

6.5.3.2 Akademisyenler İçin Fakülte Ayırımına Göre Soruların Analizi

Tablo 5. Akademisyenler için fakülte ayırımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Ki-Kare	2,306	,119	,732	3,026	6,349
Sd	4	4	4	4	4
p	,680	,998	,947	,554	,175

Tablo 5'te, tüm sorular için $p > 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek fakülteye göre akademisyenlerin bu sorular için verdikleri

cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenilirlikle söylenebilir.

6.5.4 Bölüm ayırımına göre soruların analizi

Yukarıda sıralanan soruların bölüm ayırımına göre farklılık yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen gruplarda 3 veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasında farklılığın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılan bir tekniktir.

6.5.4.1 Öğrenciler için bölüm ayırımına göre soruların analizi

Tablo 6. Öğrenciler için bölüm ayırımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Ki-Kare	30,928	29,459	30,508	33,734	37,079
Sd	25	25	25	25	25
p	,191	,245	,206	,114	,057

Tablo 6'da, tüm sorular için $p > 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek bölümlere göre öğrencilerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenilirlikle söylenebilir.

6.5.4.2 Akademisyenler İçin Bölüm Ayırımına Göre Soruların Analizi

Tablo 7. Akademisyenlerin için bölüm ayırımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Ki-Kare	22,417	16,410	20,908	17,102	21,031
Sd	22	22	22	22	22
p	,435	,795	,526	,758	,519

Tablo 7'de tüm sorular için $p > 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek bölümlere göre akademisyenlerin bu sorular için verdikleri

cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenilirlikle söylenebilir.

6.5.5 Soruların ilişki analizi

Bölüm 6.5'te sıralanan sorular arasındaki ilişkinin derecesini ve yönünü belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kendal testinin sonuçlarına aşağıdaki tablolarda (tablo 8 ve tablo 9) yer verilmiştir.

Tablo 8. Öğrenciler için soruların ilişki analizi sonuçları.

			S1	S2	S3	S4	S5
Kendal l's tau_b	S1	Korelas yon Katsayı sı	1,000	,035	,192	,150	,153
		p (2- yönlü)		,634	,009	,041	,048
		N	168	168	168	168	168
	S2	Korelas yon Katsayı sı	,035	1,000	,430	,112	,367
		p (2- yönlü)	,634		,000	,104	,000
		N	168	168	168	168	168
	S3	Korelas yon Katsayı sı	,192**	,430**	1,000	,179	,445
		p (2- yönlü)	,009	,000		,010	,000
		N	168	168	168	168	168
	S4	Korelas yon Katsayı sı	,150*	,112	,179*	1,000	,261
		p (2- yönlü)	,041	,104	,010		,000
		N	168	168	168	168	168
	S5	Korelas yon Katsayı sı	,153*	,367**	,445**	,261	1,000
		p (2- yönlü)	,048	,000	,000	,000	
		N	168	168	168	168	168

Tablo 8'de öğrenciler için bölüm 6.5'te verilen soruların ilişki analizi sonuçları verilmiştir.

“Daha önce hiç uzaktan eğitim aldınız/verdiniz mi?” (S1) sorusu ile “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) (p=0,009, $\alpha=0,01$), “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve

görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” (S4) (p=0,041) ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) (p=0,049) arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır. İlişkinin düzeyi sırasıyla 0,192; 0,150 ve 0,153'tür.

“Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?” (S2) sorusu ile “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır.

“Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) sorusu ile “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” (S4) ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır.

“Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” (S4) sorusu ile “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır.

Tablo 9. Akademisyenler için soruların ilişki analizi sonuçları

			S1	S2	S3	S4	S5
Kendall 's tau_b	S1	Korelas yon Katsayı sı	1,000	,005	,097	-,124	,164
		p (2- yönlü)		,970	,468	,361	,242
		N	52	52	52	52	52
S2		Korelas yon Katsayı sı	,005	1,000	,266*	,034	,235
		p (2- yönlü)	,970		,040	,798	,083
		N	52	52	52	52	52
S3		Korelas yon Katsayı sı	,097	,266*	1,000	,108	-,272*
		p (2- yönlü)	,468	,040		,403	,042
		N	52	52	52	52	52
S4		Korelas yon Katsayı sı	-,124	,034	,108	1,000	,170
		p (2- yönlü)	,361	,798	,403		,208
		N	52	52	52	52	52
S5		Korelas yon Katsayı sı	,164	,235	-,272*	,170	1,000
		p (2- yönlü)	,242	,083	,042	,208	
		N	52	52	52	52	52

Tablo 9'da akademisyenler için bölüm 6.5'te verilen soruların ilişki analizi sonuçları verilmiştir.

"Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?" (S2) sorusu ile "Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?" (S3) arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki olduğu söylenebilir.

"Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?" (S3) sorusu ile "Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?" (S5) arasında negatif yönlü ilişki olduğu söylenebilir.

6.5.6 Soruların ki-kare bağımsızlık testleri

Bu bölümde soruların ki-kare çapraz tabloları ve bağımsızlık testleri verilmiştir.

Tablo 10. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığının çapraz tablosu.

		Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?			Toplam
		Evet	Hayır	Kısmen	
Öğrenci- Akademisyen	Öğrenci	56	57	55	168
	Akademisyen	10	5	37	52
Toplam		66	62	92	220

Tablo 10'da öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığına dair verilen cevapların çapraz tablosu verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerden 57 tanesinin bu soruya hayır yanıtını verdiği ve uzaktan eğitimi etkili bir öğrenme yöntemi olarak görmedikleri görülmüştür. Akademisyenlerin bu soru hakkındaki düşüncesi ise çoğunlukla kısmen olmuştur.

Tablo 11. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığının ki kare bağımsızlık testi tablosu.

	Değer	Sd	Asymp. Sig. (2 taraflı)
Pearson Ki-Kare	24,975 ^a	2	,000
Olabilirlik Oranı	25,715	2	,000
Doğrusal-Doğrusal İlişkilendirme	15,482	1	,000
Geçerli Durum Sayısı N	220		

a. 0 hücre (%0,0), 5'ten az beklenen sayıya sahiptir. Beklenen minimum sayı 14,65'tir.

İkiden fazla kategoriye sahip iki değişkenin alt kategorilerinin birlikte gözlemlendiği birim sayılarını gösteren çapraz tabloya a*b tablo adı verilir. Her bir göze için hesaplanan teorik frekanslar içinde 5'ten küçük olanların yüzdesi %20'den küçükse, Pearson ki-kare testi, eğer %20'den büyükse kesin (exact) yöntem kullanılmalıdır.

Tablo 11’de verilen sonuçlara göre, Pearson Ki-Kare için $p=0.00<0.05$ olduğundan H_0 reddedilir ve öğrenci ve akademisyen arasında uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığı yönündeki görüşleri açısından önemli düzeyde fark olduğu %95 güvenlilikle söylenebilir.

Tablo 12. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonu nasıl etkilediğinin çapraz tablosu.

		Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?			Toplam
		Olumlu	Olumsuz	Etkilemez	
Öğrenci-Akademisyen	Öğrenci	61	81	26	168
	Akademisyen	8	22	22	52
Toplam		69	103	48	220

Tablo 12’de öğrenci ve akademisyen ayrımına göre derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonu nasıl etkilediğinin çapraz tablosu verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerden 81 tanesi derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonlarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Akademisyenlerin bu soru hakkındaki düşüncesi ise en çok 22 akademisyenle eşit olarak olumsuz ve etkilemez şeklinde olmuştur.

Tablo 13. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonu nasıl etkilediğinin ki kare bağımsızlık testi tablosu.

	Değer	Sd	Asymp. Sig. (2 taraflı)
Pearson Ki-Kare	18,942 ^a	2	,000
Olabilirlik Oranı	18,050	2	,000
Doğrusal-Doğrusal İlişkilendirme	17,247	1	,000
Geçerli Durum Sayısı N	220		

a. 0 hücre (0,0), 5'ten az beklenen sayıya sahiptir. Beklenen minimum sayı 11,35'tir.

Burada da her bir göze için hesaplanan teorik frekanslar içinde 5'ten küçük olanların yüzdesi

%20'den küçük olduğundan Pearson ki-kare testi kullanılmıştır.

Tablo 13’te verilen sonuçlara göre, Pearson Ki-Kare için $p=0.00<0.05$ olduğundan H_0 reddedilir ve öğrenci ve akademisyen arasında derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonunuzu nasıl etkiler yönündeki görüşleri açısından önemli düzeyde fark olduğu %95 güvenlilikle söylenebilir.

Tablo 14. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerine verdikleri cevapların çapraz tablosu.

		Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletmemisiniz?			Toplam
		Evet	Hayır	Kısmen	
Öğrenci-Akademisyen	Öğrenci	64	61	43	168
	Akademisyen	27	5	20	52
Toplam		91	66	63	220

Tablo 14’te öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerine verdikleri cevapların çapraz tablosu verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerden 64 tanesinin bu soruya evet yanıtını verdiği görülmüştür. Akademisyenlerin bu soru hakkındaki düşüncesi de öğrencilerde olduğu gibi çoğunlukla evet olmuştur.

Tablo 15. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerine verdikleri cevapların ki kare bağımsızlık testi tablosu.

	Değer	Sd	Asymp. Sig. (2 taraflı)
Pearson Ki-Kare	13,563 ^a	2	,001
Olabilirlik Oranı	15,795	2	,000
Doğrusal-Doğrusal İlişkilendirme	,005	1	,942
Geçerli Durum Sayısı N	220		

a. 0 hücre (%0,0), 5'ten az beklenen sayıya sahiptir. Beklenen minimum sayı 14,89'dur.

Burada da her bir göze için hesaplanan teorik frekanslar içinde 5'ten küçük olanların yüzdesi %20'den küçük olduğundan Pearson ki-kare testi kullanılmıştır.

Tablo 15'te verilen sonuçlara göre, Pearson Ki-Kare için $p=0.00<0.05$ olduğundan H_0 reddedilir ve öğrenci ve akademisyen arasında uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz yönündeki görüşleri açısından önemli düzeyde fark olduğu %95 güvenilirlikle söylenebilir.

Tablo 16. Öğrenci ve akademisyen ayırımına göre bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek isteyip istemediklerinin çapraz tablosu çapraz tablosu.

		Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?		Toplam
		Evet	Hayır	
Öğrenci-Akademisyen	Öğrenci	84	84	168
	Akademisyen	28	24	52
Toplam		112	108	220

Tablo 16'da öğrenci ve akademisyen ayırımına göre bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek isteyip istemediklerinin çapraz tablosu verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerin bu soruya eşit olarak evet ve hayır yanıtını verdikleri gözlemlenmiştir. Akademisyenlerin bu soru hakkındaki düşüncesi ise çoğunlukla evet olmuştur.

Tablo 17. Öğrenci ve akademisyen ayırımına göre bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek isteyip istemediklerinin ki kare bağımsızlık testi tablosu.

	Değer	Sd	Asymp. Sig. (2 taraflı)	Kesin Sig. (2 taraflı)	Kesin Sig. (1 taraflı)
Pearson Ki-Kare	,235 ^a	1	,628		
Süreklilik Düzeltme ^b	,106	1	,744		
Olabilirlik Oranı	,235	1	,628		
Fisher Kesin Testi				,638	,372
Doğrusal-Doğrusal İlişkiler	,234	1	,629		
Geçerli Durum Sayısı N	220				

a. 0 hücre (%0), 5'ten az beklenen sayıya sahiptir. Beklenen minimum sayı 25,53'tür

b. Yalnızca 2*2 tablo için hesaplanmıştır.

2*2 tablolarda en küçük teorik frekans > 25 ise Pearson Kikare Test kullanılır.

Tablo 17'de verilen sonuçlara göre, Pearson Ki-Kare için $p=0.628>0.05$ olduğundan H_0 kabul edilir ve öğrenci ve akademisyen arasında bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz? yönündeki görüşleri açısından önemli düzeyde fark olmadığı %95 güvenilirlikle söylenebilir.

7 Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin ve akademisyenlerin benzer özelliklere sahip olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ve akademisyenlerin yarısından fazlası kadın, çoğunluğu ise Fen Edebiyat Fakültesi'ndendir. Katılımcıların yarısından fazlası evden internete bağlanmaktadır ve 10 GB ve üzerine internet kotasına sahiptir. Dersler de cep telefonu ve dizüstü bilgisayarı kullanmaktadırlar. Cihazların büyük çoğunluğu katılımcılara aittir. Yarından fazlası sorun yaşamadığını belirtmişlerdir. İnternete bağlanılan cihazları aynı zamanda

başkaları da kullanmaktadır. Öğrencilerin yarısından fazlası uzaktan eğitime daha önce de katıldıklarını belirtirken, akademisyenlerin çoğunluğu daha önce uzaktan eğitim vermediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin yarısından fazlası ders kayıtlarına ulaşamadıklarını belirtmişlerdir ancak bunun yanında yarısına yakını dersleri düzenli takip ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin ekran karşısında kaldıkları süre pandemi sonrası oldukça artmıştır. Üniversite öğrencileri ile yapılan bir araştırmaya göre bu süre pandemi sonrası öncesine göre iki kat artarak günde 4-6 saate ve daha fazlasına çıkmıştır [25].

Araştırmaya katılan öğrenciler için; Daha önce hiç uzaktan eğitim aldınız/verdiniz mi?" sorusu ile "Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?", "Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?" ve "Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?" arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır. Yine öğrencilerin cevaplarına göre; "Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?" "Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?" ve "Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?" arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır.

Bununla birlikte yine araştırmaya katılan öğrenciler için; "Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?" sorusu ile "Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?" ve "Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?" arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır. Ayrıca öğrencilerin cevaplarına göre; "Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?" sorusu ile "Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?" arasında güçlü pozitif yönlü ilişki olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan akademisyenler için; "Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?" sorusu ile "Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?" arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki olduğu söylenebilir. Ayrıca yine akademisyenler için; "Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?" sorusu ile "Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?" arasında negatif yönlü ilişki olduğu söylenebilir.

Bu çalışmanın gelecekte yapılması planlanan araştırmalarda öğrencilerle ve akademisyenlerle yüzyüze görüşmeler yapılarak uzaktan eğitim konusundaki memnuniyet düzeylerini etkileyen faktörler hakkında daha derinlemesine bilgilerin açığa çıkmasında yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu sayede sistemin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için yetkili birimlere destek sağlanması planlanmıştır.

Teşekkür

Bu çalışma MSGSÜ Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü tarafından desteklenmiştir. Proje Numarası: 2021-18.

Kaynaklar

- [1] Ally M. *Foundations of educational theory for online learning*. In T. Anderson (Ed.) *The theory and practice of online learning* (pp. 15-44). Edmonton: AU Press, 2008.
- [2] YÖK. 2017.
- [3] Çelen FK, Çelik A, Seferoğlu SS. "Yükseköğretimde çevrim-içi öğrenme: sistemde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri". *Journal of European Education*, 1(1): 25-34, 2011.
- [4] Miyazoe T, Anderson T. "Learning outcomes and students' perceptions of online writing: Simultaneous implementation of a forum, blog, and wiki in an EFL blended learning setting". *System*, 38: 185-199, 2010.
- [5] Moore MG, Kearsley G. *Distance education: A systems view*. Boston, MA: Wadsworth Publishing, 1996.
- [6] Keegan D. *Theoretical principles of distance education*. London, Routledge. 2000.
- [7] Jarvis P. *Continuing education and training*. Athens: Metaixmio, 2003.
- [8] Taylor WR. "Pros and cons of online learning". *a faculty perspective*. v (1), 24-37, 2002.
- [9] İşman A. *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2011.
- [10] Bichsel J. *The state of e-learning in higher education: An eye toward growth and increased access* (Research Report). Louisville, CO: EDUCAUSE Center for Analysis and Research, 2013.
- [11] Fletcher JD, Tobias S, Wisher RA. "Learning anytime, anywhere: Advanced distributed learning and the changing face of education". *Educational Researcher*, 36(2): 96-102, 2007.
- [12] Means B, Toyama Y, Murphy R, Bakia M, Jones K. *Evaluation of evidence-based practices in online learning: A meta-analysis and review of online learning studies*. Washington, DC: U.S. Department of Education, 2009.
- [13] Dillenbourg P, Schneider D, Synteta P. "Virtual learning environments". In A. Dimitracopoulou (Ed.), *Proceedings of the 3rd Hellenic Conference*

"Information & Communication Technologies in Education" (pp. 3-18). Greece: Kastaniotis Editions, 2002.

- [14] Karakaya İ. *Bilimsel araştırma yöntemleri*. A. Tanrıoğen (Yay. Haz.). Bilimsel araştırma yöntemleri içinde (ss.59-62). Ankara: Anı Yayıncılık, 2011.
- [15] Robinson CC, Hullinger H. "New benchmarks in higher education: Student engagement in online learning". *Journal of Education for Business*, 84(2): 101-108, 2008.
- [16] Kent C, Laslo E, Rafaeli S. "Interactivity in online discussions and learning outcomes". *Computers & Education*, 97: 116-1, 2016.
- [17] Cheawjindakarn B, Suwannatthacote P, Theeraroungchaisri A. "Critical success factors for online distance learning in higher education: A review of the literature". *Creative Education*, 8(3): 61-66, 2012.
- [18] Hameed S, Badii A, Cullen AJ. "Effective e-learning integration with traditional learning in a blended learning environment". *European and Mediterranean conference on information system* (25-26), 2008.
- [19] Klein D, Ware M. "E-learning: new opportunities in continuing Professional development". *Learned publishing*, 16(1): 34-46, 2003.
- [20] Offir B, Lev Y, Bezalel R. "Surface and deep learning processes in distance education: Synchronous versus asynchronous systems". *Computes & Education*, 51: 1172-1183, 2008.
- [21] Titmus CJ. *Lifelong education for adults. An international handbook*. UK: Pergamon, 1989.
- [22] Moore MG. Theory of transactional distance. In D. Keegan (Ed.), *Theoretical principles of distance education* (pp. 20-35). London: Routledge, 1993.
- [23] Zhao H, Chen L, Panda S. "Self-regulated learning ability of Chinese distance learners". *British Journal of Educational Technology*, 45(5): 941-958, 2014.
- [24] Morgan CK, Maureen T. "Unravelling the complexities of distance education student attrition". *Distance Education* 20(1).96-108, 1999.
- [25] Öz Ceviz N, Tektaş N, Basmacı G, Tektaş M. "Covid-19 pandemi sürecinde üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime bakışı: Türkiye örneği". *Ulakbilge*, 52 1322-1335. doi: 10.7816/ulakbilge-08-54-06, 2020.